

Kodukohvikud
avavad ukse:

juba homsest saab mitut
söögi kohta külastada. Lk 3

Noored
klaverivirtuoosid

tulid Haapsallu õppima ja
kontserte andma. Lk 5

Lääne Elu

EESTI VANIM JÄRJEPIDEVALT ILMUNUD SÕLTUMATU AJALEHT

NELJAPÄEV, 6. AUGUST 2026 | NR 88 (5375) | 2 €

Siin võiks olla
teie reklaam!

Võtke ühendust reklaam@le.ee.

● MEREMEESTE TÖÖTÜLI

Vormsi vallavanem: Eesti riigil on suur töö tegemata

Meremeeste streigi oht tõi esile kitsaskoha: väikesaare ja mandri vaheline laevühendus ei ole Eesti seaduste järgi elutähtis teenus.

JUHAN HEPNER
juhan@le.ee

Eesti meremeeste sõltumatu ametiühingu (EMSA) ja Vormsi laevaliini sõitva Kihnu Veeteede vaheline töötüli kollektiivlepingu ja palgatõusu teemal ei leidnud möödunud nädalal lahendust ka riikliku lepitaja vahendusel. EMSA esimees Jüri Lember ütles siis Lääne Elule, et nad jätkavad läbirääkimisi Kihnu Veeteedega omal käel, aga kui kokkuleppeni ei jõuta, siis pole välis- tatud pikem streik.

Vormsi vallavanem Tanel Viks rääkis Lääne Elule, et vallavalitsus meremeeste ja laevafirma töötü- lisse ei sekku ega hakka poolt vali- ma. „Ühest küljest mõistan töö- tajaid ja teisest küljest ka ettevõ- tet,” ütles ta. „Minu isiklik suhtu- mine ametiühingusse kui sellises- se ükskõik millises riigis on aga negatiivne, sest see ei lähe minu maailmavaatega kokku.”

„Meie Vormsil oleme paraku need, kes tõenäoliselt võivad saada kannatada, aga me ei asu ei ühele ega teisele poolele,” rääkis Viks.

Pole elutähtis teenus

Vallavanem tõstatas küsimuse hoopis riigivõimu tegevusetu- sest. „Eesti riik peaks siin sekkuma. Teame, et näiteks sadam on elutähtsa teenuse osutaja ja ka lumelükkajad teedel, kaugkütte- teenuse pakkujad ja teised. Minu suureks üllatuseks ei ole, nii pal- ju kui mina olen aru saanud, lae- valiini vedav ettevõtte elutähtsa teenuse osutaja,” ütles Viks.

„Mis teoreetiliselt tähendab, et oleme Eesti vabariigis täiesti jабuras olukorras. Oletame näi- teks, et kapten kutsutakse reserv- õppekogunemisele. Praegu võib see nii minna ja kes siis laeva juhiks, kui kutsutakse kaks kap- tenit eri vahetusest? Terve laeva- liini oleks rivist väljas. Eesti riigil on siin suur töö tegemata,” rää- kis Viks.

Regionaal- ja põllumajandus- ministeeriumi ühistranspordi osakonna juhataja Andres Ruu- bas kinnitas Lääne Elule, et väi- kesaarte laevühendust pole tõepoolest elutähtsate teenuste nimekirjas.

Ministeerium ei sekku

„Väikesaarte laevühendus ei kuulu kehtiva õiguse kohaselt elutähtsate teenuste hulka. See ei vähenda aga teenuse tähtsust – riigile on tähtis tagada väike- saarte elanikele toimiv ühendus ning ministeeriumi eesmärk on, et avalik teenus toimiks võimalikult katkematult. Töövaidluste

Laevühendus väikesaartega pole Eesti riigi silmis elutähtis teenus.

JUHAN HEPNER

Vormsi vallavanem Tanel Viks.

KAIRE REILJAN

Segadus on ka elutähtsate teenuste streikidega

Kehtivas kollektiivse töötüli lahendamise seaduses on kirjas, et streik on keelatud valitsusasutustes ja muudes riigilikes asutustes ning kohalikes omavalitsustes, kaitseliidus, kohtutes ja päästeasutustes.

Elanike ja majanduse esmavajadusi rahuldavates ettevõtetes ja asutustes tagab streigi või töösulaku kuulutatu hädavajaliku teenindus- või tootmis- mahu, mis määratakse kindlaks poolte omavahelise kokkuleppega. Lahk- arvamuste korral määrab hädavajaliku teenindus- või tootmismahu riik- lik lepitaja, kelle otsus on pooltele kohustuslik.

Seaduse kohaselt peab valitsus kehtestama loetelu ettevõtetest, kus peab streigi ajalgi olema tagatud hädavajalik teenindus- või tootmismaht. Eesti kaubandus- ja tööstuskoda pöördus tänavu mais majandus- ja kommuni- katsiooniministeeriumi poole, sest valitsus ei ole seda loetelu kehtestanud.

„Kaubanduskoda on seisukohal, et kollektiivse töötüli lahendamise kehtestatavasse loetellu peavad kuuluma vähemalt kõik hädalukorra seadu- se alusel määratud elutähtsa teenuse osutajad. See on vajalik elutähtsate teenuste toimepidevuse tagamiseks,” märkis koda oma kirjas.

Juhan Hepner

ja streigi korraldamise tingimu- sed on reguleeritud kollektiivse töötüli lahendamise seadusega. Ministeerium ei ole selles töö- vaidluses pool ega anna hinnangut konkreetse töötüli õiguspä- rasusele,” märkis Ruubas.

Täpsustavale küsimusele, miks laevühendus pole elutähtis tee- nus, vastas Ruubas sisuliselt sama jutuga: „Elutähtsate teenuste loe- telu on kehtestatud hädalukor- ra seadusega ning väikesaarte lae-

vaühendus sinna praegu ei kuu- lu. See ei tähenda aga, et teenus oleks riigi jaoks vähem tähtis – väikesaarte ühenduse tagami- ne on riigi tähtis ülesanne ning ministeeriumi eesmärk on taga- da selle võimalikult katkematu toimimine.”

Kihnu Veeteed veab reisijaid Vormsi, Kihnu, Manilaiu, Sõru- Triigi ja Piirissaare liinil. Ettevõtte juht Jaak Kaabel on varem Lääne Elule öelnud, et kuna Kihnu Vee-

teed sõltub sissetulekust pikaaja- listes hankelepingutes fikseeri- tud tasust, on ettevõtte võima- lused palka tõsta piiratud.

Kui töötüli peaks viima pika- ajalise streigini, on ministeeriumi väitel võimalik ka kahjunõue. „Vedajale kahjunõude esitamine on kõige viimane abinõu, sest eel- kõige on eesmärk ikkagi väike- saarte laevühenduse toimimise tagamine. Juhul, kui tekib küsi- mus avaliku teenindamise lepin-

gu täitmise osas, hindab ministeerium tellijana konkreetseid asja- olusid ning otsustab seejärel, kas ja milliseid lepingus ette nähtud meetmeid on alust rakendada,” ütles Ruubas.

Kaabel ütles möödunud nädalal Lääne Elule, et kui ametiühing peaks töötüli tõttu pikema streigi korraldama, siis sõltub selle mõju sellest, mitme liini laevad korraga streikima hakkaksid. „Igal juhul teeme omalt poolt kõik, et reisijad saaksid oma sõi- dud tehtud – kui võimalik, siis plaanipäraselt, halvemal juhul võimalikult väikese ajalise nih- kega,” kinnitas Kaabel.

Lember ütles toona Lääne Elule, et kui asi peaks pädima streigiga, siis kestab see täpselt nii kaua, kuni tuleb kokkulepe. Kihnu Veeteede 42 statsionaar- sest laevapereleikmest kuulub 29 Lemberi sõnul ametiühingusse.

„Ma muidugi ei kujuta hästi ette, kuidas väikesaarte Kihnu ja Vormsi elanikud ja külastajad siis reisitud saavad. Eks kliendid, kes reise ajajäämise tõttu kah- ju kannatavad, esitavad kahju- nõuded Kihnu Veeteedele,” rää- kis Lember.

Ridala kooli hakkab juhtima Priit Põiklik

Ridala põhikooli hakkab tule- vast nädalast juhtima suhte- korraldaja ning ajakirjanik Priit Põiklik.

Põiklik ütles Lääne Elule, et on töötanud kommunikatsioo- nijuhina ning ajakirjanikuna, aga otsustanud teha karjääripöör- de. „Ridala väikese maakoolina sobib minu väärtushinnangu- tega,” märkis Põiklik.

Lapsepõlvesuved on ta veet- nud Rooslepal. Peale suvitus- koha Vaisi külas tal Läänema- ga seost ei ole. „Elan Tallinnas, aga kavatsen vaadata elamise Läänemaale,” ütles Põiklik.

Muu töö kõrvalt on ta oma sõnul õpetanud 15 aastat Tal- linna ja Tartu koolides ühis- konnaõpetust ning valikai- neid, näiteks karjääriplanee- rimist, meediat ja kommuni- katsiooni.

54aastane Põiklik on õppi- nud Tartu ülikoolis sotsioloogi- at ja kommunikatsiooni ning Tallinna ülikoolis õigusteadust. Ta on lõpetanud diplomaatide kooli. Õpetajakutset Põiklikul ei ole. Tema eelmine töökoht oli Tallinna tehnikagümnaasi- um, kus ta oli õpetaja, ning justiits- ja digiministeerium, kus ta oli kommunikatsioo- ninõunik. Ridala kooli ütles ta end jäävat vähemalt viieks- kuueks aastaks. „Põiklikul on kindel ja selge plaan, mida ta direktorina tegema hakkab,” sõnas Haapsalu abilinnapea Andres Kampmann. Põiklik asub tööle 10. augustist.

Ridala kooli vajas uut direktor- it, sest senine koolijuht Mil- ve Viigand otsustas pensioni- le jääda. 65aastane Viigand on Ridala kooli juhtinud 15 aastat.

Ridala üheksaklassilises koolis käib 130 last, lasteaia- s 50 last.

KAIRE ILVES

Priit Põiklik.

JAAN MÄNNIK

● JUHTKIRI

Elutähtis ühendus

Laevaühendus Vormsiga on küll väga ja äärmiselt tähtis ning võimalik, et saareelanikele eluliselt vajalik, kuid ei ole elutähtis teenus. Sest ei kuulu vastavasse nimekirja. Nii võib kokku võtta Eesti riigi seisukoha, mida Lääne Elule vahendas regionaal- ja põllumajandusministeeriumi ametnik.

Hämmastav. Eesti riigis on eraldi regionaalminister olnud vist juba Mart Laari teisest valitsusest saadik; hiljem on see ametikoht valitsuses küll ühitatud mõne teisega, kuid sõna „regionaal” on jäänud. Sest Toompeal on tundunud, et peaks tõsist tähelepanu pöörama regionaalasjadele, st elule väljaspool Tallinna ja Harjumaad. Aga kogu selle aja pole mõistetud, mis regioonide elanikele tegelikult korda läheb. Et mis teenused peavad perifeerias toimima, tulgu taevast või pussnuge. Või alaku streik.

Üks selliseid on ühendus. Juba talvel, jääteede epopöa ajal, näitas riik sama ministeeriumiga eesotsas üles hämmastavat võhiklikkust selles osas, et kui elutähtis on saartele ühendus mandriga. Nüüd siis lastakse streigil vabalt tulla ja laevaühenduse katkestada, nuputades, kuidas laevafirmalt kahjutasu nõuda. Saarlastele katkematu laevaühenduse tagamise asemel küsib riik ülbelt raha, sellega võibolla laevafirmat hoopis põhja lastes ja ühendusepidamist veel enamgi takistades.

Lääne Elu ei kavatse nagu Vormsi valdki töötulis pooli valida. Küll aga ei tohi riik lihtsalt tuimalt pealt vaadata ja selle töötuli lahendust oodata, kui küsimuse all on elutähtis ühendus. Mis sest, et seadus seda selliseks ei pea. Muudetagu seadust siis, kui tarvis. Aga ühendus peab saare ja mandri vahel olema, see on elutähtis.

● TEISED LEHED

Magame sajandi võimaluse maha

DELFI. Võib-olla pole Eestis tähele pandud, et maailm põgeneb praegu kuuma eest. Miks muidu ei näe me agressiivset reklaamikampaaniat, et pakkuda turistidele leevenduseks Eesti jahedust, küsib juhtkirjas Delfi.

Kui vaadata rahvusvahelist uudisvoogu, siis Euroopa põlevaima teema on otseses mõttes tuline: kõrvetavad temperatuurid, mis lämmatavad. Lõõmavad tulekahjud kõikjal üle Euroopa, mis hävitavad oma teel kõik elava. Kuigi eurooplased moodustavad vaid kümnendiku Maa elanikkonnast, langeb kuumast ilmast tingitud surmadest üle kolmandiku just meie maailmajaole.

Mõni ime, et inimesed tahavad põgeneda. Paljudel pole valikutki. Niisamuti kui põhjamaadest minnakse varakevadel või sügisel nautima lõunapoolset päikesesoojust, võiks Eesti-suguste maade jahedam kliima peibutada praegu neid, kellele rekordilised suvekuumad oma kodumaal praegu elu suisa põrguks muudavad. Või põlengupiirkondades isegi võimatuks.

Inimesi, kes otsivad pääsu huugava kuuma eest, tuleb siia kutsuda. Ideaalmaailmas võiks olla kõik Euroopa riigid vähemalt Viini laiuskraadist allpool praegu täis Eesti reklaame: tulge siia, meil on mõnus. Seda me muidugi endale lubada ei saa. Kuid me saame teha hästi sihitud kampaaniaid, mis toetaks Eesti turismisektorit. Ühestki sellisest pole seni aga kuulda olnud.

Ükski hotellikett ega reisibüroo niisuguse ülesandega üksi hakkama ei saa. Küll on meil asutusi, nagu ettevõtluse ja innovatsiooni sihtasutus (EISA), mille eesmärk peaks olema suunata avalikku maksuraha nimelt Eesti ettevõtluse tugevdamisse.

Ka riigikapitalismi põlgajad võiksid nentida, et Eesti potentsiaalile välismaal reklaami tegemine võiks olla koht, kus riigi toetav tugi ka päriselt end tasa teeb. Ja EISA jaoks oleks omakorda tegu „sajandi võimalusega” üldse oma olemasolu õigustada, kirjutab Delfi.

● LAUSELAEN

„Ei oska ühegi asja üle nuriseda.”

Augustibluusi programmijuht **Raul Ukareda** omakorraldatud festivalist. Lääne Elu, 4. august.

Kuidas toime tulla vananevas ühiskonnas

Elanikkonna vananemine ei ole hüpoteetiline tulevikustsenaarium, vaid muutus, mis mõjutab üha rohkemate inimeste igapäevaelu. Paljudes peredes vajab keegi kõrvalabi, hooldust või tuge iseseisvaks toimetulekuks.

Statistikaameti prognoosi järgi väheneb järgmise veerand sajandi jooksul rahvaarv kõigis maakondades peale Harju- ja Tartumaa, kuhu koondub ligi kaks kolmandikku tööealisest elanikkonnast. Samas kasvab eakate osakaal pea kõikjal Eestis. Seega ootab Eestit ees olukord, kus järjest vähem tööealisi inimesi hakkab ülal hoidma süsteeme, mille koormus kiiresti kasvab.

2050. aastaks moodustavad üle 65aastased ligi kolmandiku rahvastikust ja üle 80aastaste arv peaaegu kahekordistub. Kasvab ka dementsussündroomiga inimeste hulk ning nende arv, kes vajavad igapäevaseks toimetulekuks pidevat tuge.

Arenguseire Keskuse hinnangul vajavad ligi pooled üle 65aastastest pikaajalist hooldust või kõrvalabi, kusjuures märgatavalt kasvab abivajadus üle 80aastaste seas.

Avalikus sektoris muutub ent nähtavamaks seni lähedaste kanda olev hoolduskoormus – meie pered on väiksemad, inimesed elavad hajusamalt ning enam ei ole iseenesest mõistetav, et mõni (naisssoost) pere liige jätab oma palgatöö ning jääb koduseks hooldajaks.

Küsimus ei ole ainult rahas, vaid kuidas süsteem tervikuna töötab: kas vajalik ja tõhus abi jõuab inimeseni õigel ajal. Viimaste aastate andmete põhjal ei ole Eesti mure ainult vananemine. Tervise- ja toimetulekuprobleemid sagenevad ja tabavad järjest nooremaid. 2025. aastal sotsiaalministeeriumi tellitud ja Turu-uuringute AS-i läbiviidud elanikkonna tegevuspiirangute ja hooldusvajaduse uuringu järgi koges viimase kuue kuu jooksul neid probleeme koguni 72 protsenti inimestest.

Kõige murettekitavam on see, et umbes kümnendik elanikkonnast kuulub nn tõsiste tegevuspiirangu-

GERDA KIIPLI-HIIR
Sotsiaalministeeriumi sotsiaaltöö korralduse poliitika juht

tega rühma. See on rühm, kel on mitmes valdkonnas korraga tõsiseid raskusi.

Nende inimeste osakaal on viie aasta jooksul kasvanud. Enam kui pooltel on probleeme nii liikumise kui ka iseseisva toimetulekuga ja nad vajavad enda hinnangul täiendavat teenuseid.

Niisiis on Eestis kümneid tuhandeid inimesi, kelle toimetulek sõltub juba täna suuresti lähedastest, omavalitsusest või tervishoiusüsteemist. Samas jõuab abi sageli inimesteni liiga hilja ja paljud neist ei ole isegi teenuste saamiseks kuhugi pöördunud. Põhjused on lihtsad: ei teata, kuhu pöörduda, teenused tunduvad kallid või süsteem keeruline.

Riigi kavandatavad tervise- ja sotsiaalvaldkonna ühendamise, rehabilitatsioonisüsteemi ümberkujundamine, abivahendite ja meditsiini-seadmete reform ning heaolutehnoloogiate kasutuselevõtt on peamised sammud, mis aitaks meil tulevikus toime tulla rahvastiku vananemisega kaasnevate väljakutsetega.

Inimese abi ei tohiks sõltuda sellest, kas tema probleem on sotsiaalne või meditsiiniline. Praegu liigub inimene sageli ühe süsteemi ja spetsialisti juurest teise juurde, kuid tervikvastutus hajub. See puudutab eriti eakaid, krooniliste haigustega ja dementsusega inimesi, kel on korraga mitmes valdkonnas vajadusi. Kui süsteemid ei tööta

koos, jõuab abi inimeseni liiga hilja. Tulemus on korduv haiglaravi, kriisid kodus, lähedaste ülekoormus ja kasvav surve hooldekodudele. Tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonda ühendades soovime seda mustrit murda, märgata inimest varem ja pakkuda sidusamat tuge.

Samas ei saa vananevas ühiskonnas kogu vastutust panna ainult süsteemile. Pikem iseseisev elu ja heaolu sõltuvad inimeste endi tervist, elukeskkonda ja tulevikku puudutavatest valikutest ja otsustest. Üha tähtsamaks muutub see, kas kodu on turvaline, kas inimene liigub piisavalt, hoiab sotsiaalseid suhteid ning mõtleb aegsasti läbi, kuidas tema vajadused vanemas eas muutuda võivad.

Ka lihtsad muudatused kodus, õigel ajal kasutusele võetud abivahendid või varasem toe otsimine aitavad säilitada iseseisvat toimetulekut kauem. Vananevas ühiskonnas peab muutuma mitte ainult süsteem, vaid ka meie arusaam, mida tähendab vananemiseks valmistumine ja inimese enda vastutus.

Teiste riikide kogemus näitab, et toetavad lahendused liiguvad järjest enam kodu- ja kogukonnapõhiste teenuste suunas.

Ka Eesti inimesed soovivad võimalikult kaua elada oma kodus. Ent see on võimalik siis, kui abi jõuab inimeseni varem, teenused töötavad koos ja inimesed ise valmistuvad vananemisega kaasnevateks muutusteks teadlikumalt.

Samas tuleb ka tunnistada, et ükski reform ei saa anda kiiret ega lihtsat lahendust. Tegu on pikaajalise muutusega, kus tuleb samm-sammult kujundada süsteem, mis on korraga inimkeskne ja jätkusuutlik. Valik on lihtsalt selles, kas aitame inimestel võimalikult kaua iseseisvalt toime tulla või reageerime alles siis, kui kriis on juba käes.

● TÄNAVAKÜSITLUS

Kas külastate Haapsalu kodukohvikute päevi? Kas pigem maapiirkonnas või linnas?

Küsitles **MARIA MAI SIIMUT**
Pildistas **JUHAN HEPNER**

REET

Kindlasti. Ikka linnas. Mul on nende ajakiri ja saan sealt valida. Ma arvan, et käin kahes kohvikus. Varem olen ka käinud. Ikka meeldib, väga ilus komme.

IVI

Ei ole mõelnud selle peale. Kui läheks, siis pigem maale. Varem olen käinud hoopis Kakumäe kohvikute päevadel. Haapsalus ei ole käinud.

EMMA

Ma olen tööl ja kardan, et kahjuks ei saa minna. Kui saaks, siis läheks, kuhu iganes ratas viib. Varem olen käinud, aga nimesid ei oska nimetada.

AGNES

Ei olnud eriti plaanis. Lähen, jalutan ja vaatan. Sõbranna tuleb külla. Kui jalutan ja vaatan, siis linnas kõrvaltänavatel.

ILLE

Ei oska praegu öelda. Võib-olla. Varem ei ole käinud. Kui läheks, siis usun, et maale. Seekord ma vist ei lähe, sõidan ära nädala lõpus.

AIVAR

Kahjuks ei saa minna, sest sõidan samal ajal ära. Muidu plaaniks kindlasti minna. Varem olen käinud linnas paaris kohas ja maal mitte.

HEIGO

Nii palju kui võimalik, käiks neid läbi. Varem olen ikka käinud. Seekord pigem linnas, maal on käidud ka.

MAIRI

Plaanin. Lähen tegelikult oma kõrvalmajja. See on linnaservas.

● KIREV VALIK MAITSEID

Ligi 40 kodukohvikut avavad nädalavahetusel oma ukсед

Haapsalu kodukohvikute päevadel saab einestada nii linnas kui ka maal, käia merel ja tõusta kirikutorni ning pakutavad maitset ulatuvad Andaluusiast antiikse Väike-Aasiani.

JUHAN HEPNER
juhan@le.ee

Neljandat korda peetavad Haapsalu kodukohvikute päevad on tänavu erilised selle poolest, et algavad juba reedel ehk kestavad kokku kolm päeva. Linnavalitsuse kogukonnatöö spetsialist Maire Vilbas ütles Lääne Elule, et osa kodukohvikupidajaid on varemgi soovinnud reedel alustada.

„Tegime registreerunute seas küsitluse ja selgus, et 11 kodukohvikut ongi juba reedel avatud,” rääkis Vilbas. „Tore on, et paljud neist on mõelnud kontserdile, tantsuõhtule või millelegi sellisele, mis loob nädalavahehetusele hea sissejuhatuse.” Näiteks on Võnnu Siili kohvikus reedel tantsuõhtu.

Vähem kui mullu

Laupäeval avavad oma ukсед 38 kodukohvikut ja pühapäeval 21. Kokku on eri kohvikuid tänavu 40, mullu oli neid üle 45.

Vilbase sõnul ütles mulluste korraldajate tagasisideküsitluses 89,7 protsenti vastanuist, et külastajate arv vastas nende ootustele. „Kümme protsenti vastas, et natuke võinuks rohkem külalisi olla,” rääkis ta.

Kokku külastati Vilbase sõnul mullu Haapsalu kodukohvikuid hinnanguliselt 11 000-12 000 korda. Inimeste koguarvu pole teada, sest paljud külastajad käisid mitmes kohvikus ja arvet peeti vaid iga kohviku külastuste arvu kohta.

Mitu mullu edukalt tegutsenud kohvikupidajat olid tänavu Vilbasele öelnud, et jätkavad aasta vahele, sest tahavad ise ka ringi käia. „Et nad on kolmel aastal osalenud ja võtavad vahepausi,” vahendas ta.

Uusi kohvikuid üheksa

Esimest korda osalevaid kodukohvikuid on tänavu üheksa: Bullerby, Garaazi Grill, purjekas Meeri, Suvemurel, Väikese Kollase Maja Väikesevõitu kohvik, Saue Sai x Rajoon, Tiina ja Tütred, Asuküla Aia Täitsa Kreisi Kõök ja Vanaema Malle kodukohvik. Lisaks on paar kohvikut vahetanud sel aastal oma nime ja teemat.

Mullu külastati Haapsalu kodukohvikuid üle 11 000 korra.

JUHAN HEPNER

Haapsalu kodukohvikud

- Andaluusia kohvik Isabel Pantoja (Sadama 2; L ja P)
- Ruhvine rannakohvik (Topu puhkemaja; L)
- Fitness & Sugar (Mängu 3; R, L ja P)
- Breti Juures (Tiigi 18; R ja L)
- Wandersellide kodukohvik (Kullerkupu 9; L ja P) ja lastekohvik (L)
- Asuküla Aia Täitsa Kreisi Kõök ning Asuküla aia- ja galeriikohvik (Asuküla seltsimaja; L)
- Viigardi Viidikad (Tänava, Vilka; L)
- Kleit & Kook ... ja halvad otsused (Põllu 4; L)
- Uuemõisa lossikohvik (Lossi 4, Uuemõisa; R ja L)
- Garaazi Grill (Posti 6; L ja P)
- Meri ja Mull (Holmi 5; L)
- Lõuka hobitalu kodukohvik (Lõuka, Emmuvere; L ja P)
- Kreutzwaldi kodukohvik (Võnnu 30; L)
- Ridala kiriku tornikohvik Papid ja Mutid (Ridala kirik; L ja P)
- Kodukohvik Sadama Viis (Sadama 5; P)
- Tiina ja Tütred (F. J. Wiedemanni 3; L)
- Viigikalda kodukohvik (Sadama 17a; L)
- Mimosi kodukohvik (Tallinna mnt 70, Uuemõisa; L)
- Bullerby kodukohvik (Kopli 8; L ja P)
- Kohvik Laut (Põllusmaa, Haeska; L)
- Vanaema Malle kodukohvik (Uus-Sadama 1; L)
- Kalda kodukohvik (Kalda 10; L ja P)
- Kirikukohvik Leib ja Lugu (Haapsalu Jaani kirik; L ja P)
- Väikese Kollase Maja Väikesevõitu kohvik (Jaama 3, L ja P)
- Marias House (Väike-Liiva 9; L ja P)
- Suvemurel (Häärberi tee 1, Rohuküla; R, L ja P)
- Koduresto Väike Petersell (Kalda 9; L ja P)
- Suur-Lossi kodukohvik (Suur-Lossi 6; P)
- Võnnu Siili kodukohvik (Võnnu seltsimaja; R ja L)
- Hea koduresto (Endla 27; R, L ja P)
- Kodukohvik Retro (Õhtu kallas 25-1; R, L ja P)
- Mäevalla palvela kohvik (Mäevalla palvela, Põgari-Sassi; P)
- Saue Sai x Rajoon (Saue 10; L)
- Purjekas Meeri (ettetellimisel merel; R, L ja P)
- Ringtuur vanalinna aias – „Pööningu leiud ja lood” (Suur-Lossi 2; R, L ja P)
- Türgi Maitset (Karja 3; R, L ja P)
- Ranna kodukohvik (Ranna talu, Haeska; L)

ALLIKAS: HAAPSALU LINNAVALITSUS

Tänavu Andaluusia teemalist kohvikut nimega Isabel Pantoja pidav Merly Mändla ütles, et mullu osaleti kodukohvikute päevadel Mehhiko võtmese, aga seekord langes valik Andaluusiale, kus ta kunagi seitse

aastat elas. „See koht jäi mulle oma köögiga südamesse. Usun, et pakume mõnda asja, mida väljaspool Andaluusiat ülearu ei tuntiagi,” rääkis Mändla. Näiteks *Migas de Pan*, mis on saiapuru, *chorizo* ja küüslauguga Anda-

luusia talupojaroog ja *ajoblanco*, mis on lihtsustatult nagu mandli-*gazpacho* (külm tomatissupp).

Külastajate arvu ei osanud Mändla praegu prognoosida. „Eelmisel aastal olime suhteliselt populaarsed, aga ma arvan, et Mehhiko on

moes. Hispaania on tuntud, aga ma ei tea, kas Andaluusia nii palju on,” arutles ta.

Seetõttu on kohvikupidajal keeruline toiduainete kogust planeerida. „Äkki tuleb laupäeva õhtul veel poodi minna. Me ei hoia väga suurt ladu. Peab arvestama, et kõik, mis söömata jääb, tuleb kuidagi omale purki panna, mis on aga samuti okei ja millele olen mõelnud. Midagi raisku ei lähe,” rääkis ta.

Kohvik kirikus

Ühes Haapsalu vanimas säilinud hoones, Jaani kirikus on avatud kohvik Leib ja Lugu. Luteri kiriku Haapsalu koguduse juures üle kümne aasta koos käinud „Piibel köögis” sõpruskond osales kodukohvikute päevadel esimest korda mullu.

Vikaarõpetaja Kristel Engman rääkis Lääne Elule, et toona jõudsid nad kokku lugeda üle 750 külalise. „Meil läks väga toredasti ja see innustas meid ka sel aastal liituma,” sõnas ta.

Muu põneva seas on kirikus supipuhvet, kus iga toidu taga oma lugu. „Nagu meie välja antud „Maitserännakute” kokaraamatusti, saavad seal kokku ihuline ja vaimne toit,” märkis Engman. Näiteks saab palveränduri suppi, mis on pärit Saksamaalt, ja Türgi pulmasuppi.

„Tänane Türgi ehk antiikne Väike-Aasia oli esimestel kristlikel sajanditel väga tähtis koht, sest seal kasvas kristlus üleilmseks religiooniks. Ka mitu Uue Testamendi kirja on kirjutatud Väike-Aasias,” rääkis Engman.

„Siis on selline põnev sümbioos nimega lääse-odrakuubisupp, kus saavad kokku meie talukultuur ja läätsed, üks vanimaid toiduaineid. Neljas supp on maitse-üüansside mõttes kõige põnevam. See on Lombardia porgandissupp, mis pärineb 16. sajandil elanud paavst Pius V köögist. Retsept on jõudnud meile Saksamaa kaudu ja oli väidetavalt üks supp, mida Martin Lutheri perekonnale valmistati,” rääkis Engman. „Seal saavad kokku viinamarjamahl, porgand, kõõviljapuljong, juust ja idamaised ürdid.”

● LÜHIDALT

Vald jagab Lõpe kooli mööbli laiali

Lääneranna vallavalitsus korraldab Lõpe koolis 12. augustil lahtiste uste päeva, et kolm aastat tagasi suletud õppeasutusest jäänud ülearune mööbel laiali jagada.

„Künned, kui mitte sajad laud ja toolid, taburetid, kraanikausid, riulid, klassitahvlid ja palju muud,” ütles abivallavanem Henrik Raave Lääne Elule. Ära anda on muu hulgas klaver ja kööginõud.

2023. aastal suletud Lõpe kooli maja on üks kolmest hoonest, mille lammutamiseks sai Lääneranna vald 2,8 miljonit eurot toetust. Lihula koolimaja on juba lammutatud. Virtsu koolimaja lammutamisega ei ole kohalikul elanikul seni nõus olnud ja vallavalitsus otsib asendushoonet. „Töö käib,” kinnitas Raave. Aega hoone leida on aasta lõpuni.

Kui hoonet ei leita, siis toetust ei saa ja Lõpe koolimaja tuleb lammutada valla raha eest. Tänavuses eelarves sellega Raave sõnul arvestatud ei ole.

Kaie Ilves

Linn pani kinnisvara taas oksjonile

Haapsalu linnavalitsus on taas pannud oksjonikeskkonda varakeskus.ee müügile maju, kortereid ja maatükke, mis pole seni kaubaks läinud.

Taas on müügis korduvalt enampakkumisel olnud turismi-infokeskuse maja aadressil Karja 15. Suve lõpuni rendile antud maja eest ootab linnavalitsus vähemalt 199 000 eurot.

Samamoodi on mitmendat korda müügis Villa kinnistu Taksis, mille alghinnaks on linnavalitsus määranud 65 000 eurot.

Odavama alghinnaga, 17 000 euroga on uuesti enampakkumisel Jõõdre külas Toome tänaval asuv 3toaline korter. Üsse külas asuv Koolimetsa maatükk on müügis 15 000 euroga.

Oksjonid kestavad 14. augustini.

Malle-Liisa Raigla

Läänemaal oli juulis kaks tööõnnetust

Tööinspeksiooni registreeris juulis Läänemaal esialgsel andmetel kaks tööõnnetust.

Aasta algusest on Läänemaal registreeritud 31 tööõnnetust, millest 22 juhil kaasnes ajutine töövõimetus.

Tööinspeksiooni kommunikatsioonispetsialisti Dajaana-Jessica Vaheri sõnul kolmel juhul ei järgnenud töövõimetust ning kuue õnnetuse asjaolud on veel ametil täpsustamisel.

Vaher tõi tänavu Läänemaal juhtunud õnnetustest välja ühe, kus töötajale kukkus labajalale 500 kg kaaluv kaubaalus ning teise, kus hüdroressiga töötades jäi töötaja sõrm tööpingi vahele nii, et luu murdus.

Vaheri sõnul on Läänemaal tööõnnetuste arv eelmise aastaga võrreldes samane.

Üle Eesti registreeriti juulis 272 tööõnnetust.

Malle-Liisa Raigla

Aafrika ranna lehtla sai korda

Haapsalus Aafrika rannas restaupeeris OÜ Resteh 2010. aastal promenaadi rekonstrueerimise käigus rajatud lehtla.

Juuni keskpaigas alanud renoveerimine lõppes juuli lõpus. Haapsalu linnavalitsuse linnavara spetsialisti Janek Palmpuu sõnul venitas renoveerimistööd plaanitud pikemaks ilmastik.

Lehtla uuendati ligikaudu 50 protsendi ulatuses; Palmpuu sõnul õnnestus võimalikult palju originaaldetaile säilitada.

Parandati ka Aafrika ranna inva-WC ligipääsetavust, eemaldades selle ette ajaga tekkinud astme.

Maria Mai Siimut

Haapsalu garaažikasside ravi maksab paar tuhat eurot

Varjupaikade MTÜ kogub annetusi, et ravida Haava tänava garaažidest lukustatud uste tagant leitud haiged ja nälginud kassipoegi.

Garaažidest päästetud loomad elavad neljandat nädalat Haapsalu külje all Vilklas koduta loomade varjupaigas. Varjupaikade MTÜ kommunikatsioonijuht Anni Anete Mõisamaa ütles Lääne Elule, et päästetud kasside ravi läheb maksma vähemalt 2000 eurot. „Parasiiditõrje, vaktsineerimine, steriliseerimine. Tõenäoliselt neljale kassile tuleb teha silmaoperatsioon,” ütles Mõisamaa.

17 kassipoega ja kolm täiskasvanud kassi elasid garaažides väga halbadest tingimustes, olid nälginud, haiged ja söödikuid täis.

Haapsalu garaažidest toodi varjupaika eri värvi kassipoegi: vesi-halle, musti ja punaseid.

AIVAR ÕEPA

Mõisamaa ei mäleta oma tööaastatelt taolist juhtumit. „Esiteks see, et nii väikesed pojad sellises seisus,” ütles ta.

Kaks kassipoega surid varjupaigast taolist juhtumit. „Esiteks see, et nii väikesed pojad sellises seisus,” ütles ta.

maa sõnul ette tulnud ka varem. „Aga selliseid, kus oleks inimese käsi mängus, ei mäleta,” ütles ta.

Läänemaa varjupaika toodud kassid elasid kahes Haava tänava garaažis – ühte olid lukustatud paremas seisus loomad, teise haiged ja viletsad. Koos poegade olid luku taga kaks isast ja üks emane kass. Varjupaika sattusid nad siis, kui väljakutse peale kohale sõitnud päästjad loomad leidsid.

Mõisamaa sõnul on loomad varjupaigas kosunud. „Osa on päris heas seisus,” ütles ta. Inimest kassipojad ei pelga – tahavad pai, nurruvad ja kipuvad sülele ronima.

Põllumajandus- ja toiduamet on loomade omaniku kindlaks

SUUR KULLASADU

KÕIK KULDEHTED

-25%

31.07-16.08

V.a valik brände.

JÄRJEJUTT

Ohver

JAKOB MÄNDMETS

Lapsena viibis Maia vanaema hoole all. See oli väike küürakas inimene, kortsulise palgega ja valgete pehmete juustega. Maia ema läks kogu päevaks kodust ära teiste juurde tööle, kust ta vahel õhtulgi tagasi ei tulnud. „Tule siia, Maia!“ ütles vanaema õhtul, võttis lapse oma põlvele ja silitas ta pead. „Sa, Maia, oled kabelis käinud, aga sa ei tea, kes selle sinna ehitas.” Muidugi ei teadnud seda Maia. „Sellest on hulk aega möödas, kui ükskord oli hirmus vali maru. Meri kees sel puhul niisama, nagu oleks temasse visatud suured tulised rauatükid. Siis sõitis Rootsi kuninga poeg laevaga meie maa- le. Maru purustas ta laeva ära, aga õnneks juhtus see meie saare ligi- dal. Tema ja ta truim teenija said ühest lauast kinni ja lained viskasid nad Pajuneemele. Pärast laskis Rootsi kuninga poeg meie saare- le kabeli ehitada, kinkis kroon- lühtrid ja pani meie saare õigu- sed kirja. Need kirjad on pealin- nas kindlas kapis.” Maia küsis nüüd järele, mis- moodi oli Rootsi kuninga poeg,

mis ta seljas kandis, kas tal olid käharad juuksed ja suured sini- sed silmad. Ta oli lahkete, sügavate merisi- niste silmadega, ta riided olid kul- last, ta hääl oli armas nagu ma- he lainete kohin. Ta paadi purjed olid läikivast siidist ja nõnda os- kas ta kõnelda, nagu seda ükski inimene ilmas ei mõista. Maia mõttes merele vaadates üksipäini Rootsi kuninga poja peale ja kui valge puri kerkis sil- maringile, arvas tütarlaps kuld- riietes noormehe sõitvat saarele. Täisealiseks neiuks sirgunu- na langes Maia tihti mõtteisse. „Maia, mis sa mõtled?” Maia ei teadnud isegi, mis ta mõtles. Na- gu kerge vari liikus ka nüüdki Rootsi kuninga poeg ta hinges, aga niipea kui ta ärkas, kadus ta suitsuna tules. Ühel ööl tuli noor- mees Maia voodi ette. Ta oli kol- laste käharate juustega, mis me- reveest märjad, ja õnn paistis ta suurist siniseist silmist. Ta võttis Maia käest kinni ja kõneles: „Sa oled saarel kõige ilusam tüdruk. Su silmad on selged ja sinised na- gu sügav meri, su huuled on pu- nased nagu veripunane koidu- taevas, su pikkadeks patsideks

on lainetelt korjatud päikeseki- red, su hammasteks on lainete harjadelt nopitud pärliterad. Tu- le, saare neiu, ma suudlen sind!” Üles ärgates sünnitas temas rahutust valjusti tuksuv süda. Maia käed käisid palgatöös võr- ku kududes kiirelt. Aga selgesti kuulis ta Pajuneeme kivitl kost- vat merineiu kurblikku viisi. Ai- nult siis tuli saladuslik vaim lai- netest kivile, kui ta suurt õnne- tust ette nägi. Maia süda lõi valutama ja ahastus täitis ta hinge. Aga sel- lest hoolimata kudusid ta käed väledasti võrku. Maiast peeti lu- gu, Maiat armastati, aga naiseks ei tulnud teda keegi kosima. „Tema on niisugune imelik,” ütlesid saarlased, „ja nõrk.” Me- remehe naiselt nõuab raskete ka- lakottide kandmine ja kalapüü- gil käimine mehe jõudu. Jaan Lenström kosis Maia. Is- tugu ja mõtelgu ilusal klaasrõ-

dul, niipalju kui tahab, silmitse- gu alaliselt merelt valgeid purje- sid, mis nagu saladuslikud mõt- ted tõusevad ja vajuvad. Saare- vanem ei nõua temalt tööd, ai- nult see üks ülesanne on tal: ta tehku auväärt mehe elu lõpposa õnnelikuks. Aga Maia ei tohi ka uneski enam loksks juustega noormeest näha, sest ta on kõige ausama saarlase Jaan Lenströmi naine. 3. Salajase sosistamisena hõljus kuulujutt õhus ja puudutas hoo- likalt saarlaste kõrvu. Ta otsis iga- ühe niisama üles, nagu mesila- ne päikesepaistelisel hommikul lahtilõõnud õiepunga. Õhtuvide- vikul pisteti pead kokku, kõnel- di ettevaatlikult ja imestati: kes seda oleks võinud uskuda! Ei lei- dunud saarel peale Lenströmi ja Maia ühtegi inimest, kes ei oleks kuulnud ringi käivat salajuttu. Harilikul viisil astus ühel pü- hapäeval Jaan Lenström kabe- lis lugemistooli ja Maia istus ta ees esimeses pingis. Lenström oli paarkümmend aastat neile jutlust lugenud, peast palvet pi- danud, aga see, mis ta täna nä-

gi, oli uudiseks. Paar pinki ta- gapool Maiat istusid kaks naist, need pistsid pead kokku, sosis- tasid, vaatasid tema ja Maia pea- le ja sosistasid jälle. See nähtus segas teda niivõrd raskesti, et ta oleks juba neile valju sõna hüüd- nud. Ta vaatas teiste poole, huk- kamõistvat pilku otsides nende silmadest naiste imeliku ülespi- damise kohta. Aga ka nendel nägudel ei ol- nud harilik alandlik ilme, mis ta siin kabelis oli harjunud nä- gema. Ka nemad vaatasid tera- valt Maia peale ja midagi trotsi- vat heljus nende näol. Ühe pu- nasetriibulise seelikuga tüdruku nagu lõi isegi naeratama. Ruttu kattis ta oma suu rätiku otsa ta- ha, aga Lenström nägi selgesti te- ma naeratust, sest see mängles veel praegugi ta silmis. Teravate pistetena tungisid need pilgud Jaan Lenströmi hin- ge. Ta nagu oleks äkitselt ham- mustanud terava õnge otsa, mis surus oma peenikesed kisud ta südamesse. „Mis neil inimestel on?” kü- sis ta eneselt, ja see mõte segas teda ta laulvas lugemistoonis. Järgneb

• Saarevanem ei nõua temalt tööd, ainult see üks üles- anne on tal: ta tehku auväärt mehe elu lõpposa õnnelikuks.

ASTMETE KAUPA		KEEL AASIAS	TEISITI	...-KIRI	LÄHEDANE INIMENE	EESTI END. NÄITLEJA	KAUNISTUS	ASESÕNA	B NAABER	KOOREM	EESTI END. NÄITLEJA (NIMI+IN)
SENI- NÄGEMATU											
NAISENIMI				PEHME, LEEBE	PÖLLUTÖÖ- RIIST				ALUMII- NIUM		
SEADE								BUSSIMARK			
PASKAL			VÕSUASTEL					EESTI NÄITLEJA			
TASUTA			SAKSA K EESSÕNA		LÄHIS-IDA ASUKAS				AAR		
KUHUGI TOIMETA- MA						KIPSKROHV				LIIKLUS- RAJATIS	
1.		SUUNDLIKU- MINE (BIOL.)				VENE BÕLJUNADE KANGELANE			MITTE-, EBA-		
IRIIDIUM		ALKOHOOL- NE JOOK	PÄRILIKKUS- INFO KANDJA	... GLINKA			SPETSIAAL-				AINA MIKS JA MIKS KÜSIMA
→											
SÕNAJALG- TAIM					KOPSATADES	LUUT INFOT VALJENDAV LAUSEOSA					
MANGAAN				KREEKA TÄHT				SEKUND			
OLETAMA				KÕOGI- VILJATAIM				MULK TARA SEES			
VERE- GRUPP		OMAPEAD				KUNSTITEOS					
VASTIK LEHK		NORRA KIRJANIK				AJALOOLI- NE DOKU- MENT, ÜRIK				H NAABER	
SELEKTEE- RIMA							TÖÖ			NAISENIMI	
LA-BEMOLL			KERGE SÜSTSAAN				KOLM-, KOLME-			NOOT	
VÄGA, ERITI (KÕNEK.)			GERMAA- NIUM			AABITSA- TÖDE			SAKSA K EESSÕNA		
EESTI LAULJA, MUUSIK (EESN+N)						VALD					

Eelmise lehe vastus: mets-lehelind.

KUHU MINNA

• **KINO**
Haapsalu kultuurikeskus: „Evolutsioon” – 7. augustil kl 15, 9. augustil kl 11, 14. augustil kl 17, 15. augustil kl 11. Pilet 6 €.
„Lydia ja Tormilaeva saladus” – 7. augustil kl 17, 8. augustil kl 11, 14. augustil kl 15, 16. augustil kl 11. Pilet 6 €.
„Odüsseia” – 7. augustil kl 19, 15. augustil kl 15. Pilet 7 €. Kinopiletid on nüüd eelmüügis Piletikeskuses.

• **TÖÖTUBA**
Haapsalu kultuurikeskuses: 8. augustil kl 11–13 koomiksite joonistamise töötuba Soome koomiksiautori Emmi Valve juhendamisel. Tasuta.

• **MUUSEUMID**
Haapsalu linnuse muuseum E–P kl 10–18. linnus.salm.ee.

Iloni Imedemaa teemakeskus E–P kl 11–18. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda K–P kl 11–18. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuuseum K–P kl 11–17. www.salm.ee.

Ants Laikmaa muuseum K–P kl 11–17. www.salm.ee.

Lyckholmi muuseum ja Saa- re mõis K–P kl 10–18.

Rannarootsi muuseum T–L kl 10–18; P ja E kl 10–16.

Rõude muuseum E–P kl. 12–21
roudemuuseum@gmail.com või telefonil 5683 1203, Maie.

Lihula muuseum T–L 10–17. E-post: lihulamuseum@laaneranna.ee.

Vormsi talumuuseum E–P kl 11–17.

• **NÄITUSED**
Okase muuseum (Karja tn. 24, Haapsalu) I korruse näitusesaalis avatud Mare

Mikoffi ja Berit Talpsepp-Jaanisoo näitus „Keskustelu / conversation” kuni 25.10.2026.
II korruse näitusesaalis püsinäitus „Evald Okase looming.”

Haapsalu raekoda „Murtud karkude linn. Haapsalu kuurort 200”.

Raudtee- ja sidemuuseum Näitused Eesti raudtee ning telefoni, raadio ja telerite ajaloost.

Haapsalu linnus „Pool sajandit arheoloogiat Lääne-Eestis”.

Keskraamatukogu (Posti 3) Laenutussaalis Pärnu portselani- maali seltsi Lüster näitus kuni 29.8.2026.
Raamatukogu trepialeriis – Andi Vesikioja fotonäitus „Läbi kaamera silma”. Näitus avatud kuni 29.8.2026.

Lasteraamatukogus (Wiedemanni 11) Rahvusvaheline illustratsiooninäitus „Maagiline mets”.

Haapsalu kultuurikeskuses ja linnagaleriis (Posti 3): **Haapsalu kultuurikeskuses** kl 15 Põhja- ja Baltimaade koomiksinäitus „Mythbusters”. Näitus on avatud 31. augustini. **Haapsalu linnagaleriis:** 7. augustil kl 17 Anne Parmasto ja Valeri Vinogradovi näituse „Kahekesi” avamine. Näitus on avatud 30. augustini.

Haapsalu kunstikoolis (Jaani 2) Majagaleriis: Hermes Sarapuu maalinäitus „Minu maastikud 2026” kuni 23. augustini.
Hoovigaleriis: Ahto Laadoga ja Erki Meistri ühisnäitus „Kellena joosta väljadel” kuni 23. augustini. Keldrigaleriis: Moyo Eivase näitus „Mälestused tulevikust” 9. august – 12. september.
Näituste „Kellena joosta väljadel” ja „Puudutus, ehk mälestused tulevikust” ühine avamine Haapsalu kunstikooli sisehoovis laupäeval, 8. augustil kell 17.
Esitusele tuleb *performance*

„Kunsti munemine”.
Galeriid avatud K–P 12–18. Tasuta!

Lihula muuseumis (Lihula mõis, Linnuse tee 1)
Näitus „Lihulas sündinud loo- dusteadlane Wilhelm Konstantin Frommhold Petersen” püsieksposi- sioonis. T–L kell 10–17.

Iloni Imedemaa
Ilon Wiklandi illustratsioonide näi- tus „Röövlitutar Ronja maailmad”. Näitus „Kogu vaates. Ilon Wiklandi kollektsioon 20 aastat Haapsalus”.

Vormsi talumuuseum
Sviby, Vormsi
Vormsirootslaste lugu ja eluolu 19.–20. sajandil.
1.–30.08 avatud K–P kl 11–17.

Ants Laikmaa muuseum
Kai Kaljo näitus: „Isa, sulle on kiri”.

Soovite õnnitleda oma lähedasi või teile tähtsaid inimesi?

Saatke oma õnnitlused aadressile le@le.ee või helistage 473 7111.

Toimetetus on avatud E–R 8.00–16.30

MÜÜK

Müüa mustsõstrad. Hind 6.-/kg. Isekorjajale soodustus. Tel 5656 6874, Toomas.

Müüa söödateravilja/nisu. Tel 5196 7422.

PUIT

Müüa küttepuid koos veoga. Info 5687 3966, timberexpert@online.ee.

Kask ja kuiv puu alates 65.-, transport 3–9 ruumi. Tel 505 5203.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Müüa 3meetrist küttepuid: must lepp, hall lepp, kask koos kohale toomisega, miinimumkogus 15 tihumeetrit. Lisainfo tel 5829 3564.

Vedu hinnas. Müüa kuiva ja märga küttepuid. Pikkus vastavalt soovile. Tel 5666 0431.

TEENUS

Lammutustööd, veeteenus, puu langetamine ja muud tööd. Tel 5802 9660.

Teostame majade, abihoonete ja aedade ehitusi, tänavakivide paigaldust, võtmed kätte lahendused. Dekkan.ehitus@gmail.com. Tel 5632 7955.

Korstnapühkimisteenus ja tõmbeprobleemide lahendamine. Korstnapitside ehitus ja remont. Tel 5342 2642.

Katuste renoveerimine/paigaldus. Plekk-, eterniit-, kärg- ja bituumenkatused. Vihmaveesüsteemid, erinevate plekkide paigaldus ja üldehitustööd nii sees kui väljas. Saabtehtud OÜ 5454 0423.

Ohtlike puude raie, võsaloikus ja kruntide puhastus võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Ohtlike puude langetamine. Info tel. 5663 2968.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Kuulutused, teated: le@le.ee

Tuul puude ladvus tasa kiigub, me väiksel leinas langetame pea...

Südamlik kaastunne lähedastele

AGO KALAMEHE kaotuse puhul.

Perekond Miilberg ja Murr

Mälestame head naabrit

AGO KALAMEEST. Avaldame kaastunnet lähedastele.

Sigrid, Lii ja Ülo

Mõnikord seisatab hetk, kuhu sõnad ei mahu...

Siiras kaastunne Merelle Kallasele perega

URMAS SUURKÜLA kaotuse puhul.

Töökaaslased Lääne Elu toimetusest

KIRIKUTEATED

HAAPSALU KOGUDUS
R, 7. aug kl 9 hommikupalvus. Teenib õpetaja Mart Salumäe. (Jaani kirik);
L, 8. aug kl 12–16 avatud kiriku-kohvik Leib ja Lugu (Jaani kirik, torn ja kirikuaed); **kl 13 ja 15** muusikalised rännakud, Frida F. Ingessdatter oreil. Sissepääs vaba annetusega (Jaani kirik).
P, 9. aug kl 11–15 avatud kiriku-kohvik Leib ja Lugu (Jaani kirik ja kirikuaed); **kl 13–15** avatud torn (Jaani kirik); **kl 11.30** jumalateenistus armulauaga. 11. pühapäev pärast nelipüha. Teema: „Soosinguajad”. Teenivad õpetaja Mart Salumäe, vikaarõpetaja Kristel Engman, organist Lia Salumäe (Jaani kirik); kl 14 muusikalised rännakud, Frida F. Ingessdatter (nyckelharpa) ja Lea Salumäe (orel, laul). Sissepääs vaba annetusega (Jaani kirik).
E, 10. aug kl 20 Itaalia katedraalmuusika Haapsalu toomkirikus. Esinevad vanamuusikaansambel Hortus Musicus ja metosopran Aule Urb, kunstiline juht Andres Mustonen. Pilet 20/15 € Piletitaskus ja tund enne algust kohapeal (toomkirik).
EELTEADE. K, 20. august kl 9–19 koguduse väljasõit eestpalvekogudusse Kadrinasse. Info ja registreerimine: Lia 5303 9835. Koguduse kantsleil (Kooli 6) avatud **K ja R 10–14**. Info: 5346 7922, haapsalu@eelk.ee.

Läänemaa toidupank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal.

Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Aitame koos!
Tel 5355 4330

Südamlik kaastunne Meelisele kalli ema

AINO HURDA lahkumise puhul.

Aivo Paljasmaa ja Kojateater

Langetame leinas pea ja avaldame kaastunnet perekonnale kalli

SILVI PAJU surma puhul.

Niina, Peeter, Stenar ja Egert peredega

Mälestame head naabrit

AGO KALAMEEST. Südamlik kaastunne perekonnale.

Riina, Riho peredega ja Elvi

Mälestame väärt eestlõist

AGO KALAMEEST Avaldame kaastunnet lähedastele.

Endised töökaaslased firmast Nedholm Design

Sinust mälestus me hinges elab. Sinu hää veel kõrvus kõlab...

Teatame kurbusega, et on lahkunud armas isa, vanaisa ja äi

URMAS SUURKÜLA.

Leinavad omaksed

Avaldame siirast kaastunnet Meelisele ema

AINO HURDA kaotuse puhul.

Sulev ja Marju laste peredega.

Kallis Elvi. Südamlik kaastunne kalli õe

SILVI PAJU lahkumise puhul.

Gert ja Airi

Avaldame siirast kaastunnet Allanile ja Helenile peredega kalli isa ja vanaisa

AGO KALAMEHE kaotuse puhul.

Indrek, Rainer, Tanel ja Tõnis peredega

Siiras kaastunne Helenile ja Allanile peredega kalli isa ja vanaisa. Eesile ja Vollile kalli väimehe

AGO KALAMEHE kaotuse puhul.

Elle ja Rita peredega

Üle elu käis surmatuul vinge, sinu ajast sai ajatu tee; aga mälestus alles jääb hinge – meie päevades helendab see, heites ühele tööle valgust: tehtud hea jääb alati heaks... Leinas suudame uskuda algust – mullast sünnid kord... meespeaks. (V. Ojala)

Südamlik kaastunne Jaagule perega kalli abikaasa ja ema

TIINA SELARTI kaotuse puhul.

Endised töökaaslased RMKst

KAKURO

	17	23	7			17	3					10	3	16
19					9			24		16	3	14		
16				23					23					
	27						27						3	16
			15			3	13			3	11	10		
		4	23		7		11	29	14			10		
	11			19					3			24		
	21					14				13			17	
		7			4	6			3	24				
				4		22					16			
4	17				6									
12			6				7		5			3		
18				17	3				7			6	23	
	4	17						3	4	18				3
27						16					9			
17							3				13			

TALLINNA KREMATORIUM

PAKUME KÕIKI MATUSETEENUSEID
HAUA-, URNI- JA TUHASTAMISMATUSED
MATUSE VORMISTAMISE VÕIMALUS INTERNETIS
KORRALDAME MATUSEID ÜLE EESTI
ÕÖPÄEVARINGNE TRANSPORT
KAKS KABELIT

www.krematoorium.ee
telefon 623 8808 (24h)
Pärnamäe tee 36
Tallinn

HINGEVIIUL
MATUSEBÜROO

BÜROO AVATUD E–R 10–15
KALMISTU TN 3A, HAAPSALU
TEL 58 503 340 (kontor),
5846 1111
www.hingeviiul.ee
info@hingeviiul.ee

Matusekorraldus Haapsalus ja Läänemaal, matuseteenused ja -tarbed, tuhastamine, haua- ja urnimatused, lahkunu transport surnukuuri (24/7 tel 58 007 504)

Teostame hauaplatside renoveerimis- ja hooldustöid Haapsalus ning Läänemaal. Müüme hauakive ja -piirdematerjale. Hinnapakkumine ja info: hingeviiul@gmail.com / 58 503 340

Reakuulutus (iga avaldamine): rida 2,10 (ühes reas 33 tähemärki koos tühikutega), arvestus käib täisridade kaupa; töötismiskuulutus 3.- iga avaldamine. Püsikuulutuse soovist kirjuta le@le.ee. Teated: rida 3,20 (ühes reas 33 tähemärki koos tühikutega), arvestus käib täisridade kaupa. Raam ja paks kiri paberlehes lisavad igaüks hinnale 5 eurot. Rubriik „Kuhu minna”: rida 1,70 (ühes reas 33 tähemärki koos tühikutega), arvestus käib täisridade kaupa. E-post le@le.ee. Leinakuulutus, tänu ja õnnitlus – väike 28.-, suur 54.- (eraisik); väike 34.-, suur 64.- (firma), suur matuseteade – 28.- (eraisik), 34.- (firma)

KAIRE REILJAN

Haapsalu valmistub raamatulaadaks

Haapsalu raamatukogu võtab sellest nädalast vastu koju seisma jäänud raamatuid, et need septembrikuu teisel laupäeval tasuta raamatute laadal endale uue omaniku leiaks.

Raamatukogu direktori Janne Tensoni sõnul on esimesed raamatud juba toodud ja huvi laada vastu sel aastal eriti suur. „Juba juuli alguses hakati helistama, kas laat ikka tuleb ja raamatuid tuua saab,“ ütles Tenson.

Mullu vahetas Haapsalu kultuurimaja ees laadal omanikku 5000 raamatut. Teist sama palju viis ära hoiuraamatukogu. „Nagu ikka, ootame puhtaid ja terveid raamatuid,“ ütles Tenson. Seisma jäänud teoste suurim vaenlane on rõskus. „Keldris seisnud ja juba kahjustatud raamatuid me kahjuks vastu võtta ei saa,“ ütles Tenson.

Esimene tasuta raamatute laat peeti Haapsalus 2009. aastal. Ülearuseid raamatuid saab laenutussaali tuua 8. septembrini.

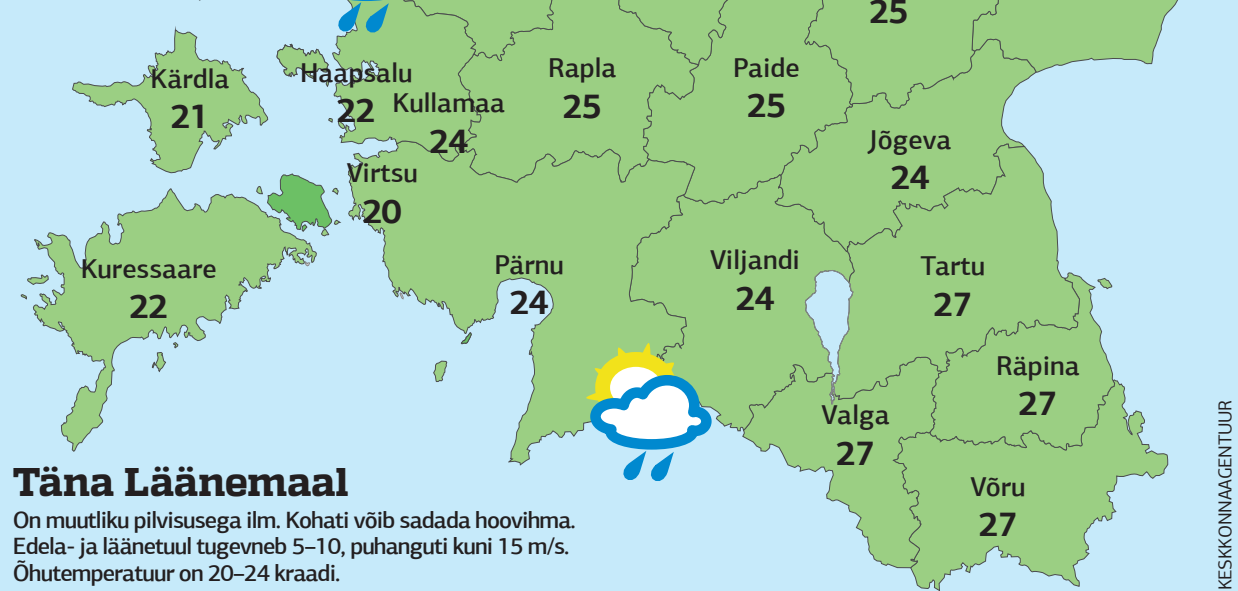
KAIRE ILVES

ILM

VEETEMPERatuurID

(5. august kell 17)

Dirhami 21,2°
Haapsalu 20,8°
Virtsu 19,9°
Rohuküla 21,9°

Täna Läänemaal

On muutliku pilvisusega ilm. Kohati võib sadada hoovihma. Edela- ja läänetuul tugevneb 5–10, puhanguti kuni 15 m/s. Õhutemperatuur on 20–24 kraadi.

Reede	öö päev	Laupäev	12°...21°	Pühapäev	9°...22°	Esmaspäev	12°...23°
läänetuul 6–10 (15) m/s		loodetuul 3–9 m/s		lõunatuul 3–9 m/s		lõunatuul 5–10 (15) m/s	

VAATA KA
WWW.LE.EE

Nautige suve Lääne Eluga!

Tellimiseks võtke ühendust le@le.ee, helistage 473 7111 või tulge toimetusse aadressil Posti 30, Haapsalu.

Suurepärane kingiidee – Lääne Elu tellimusega kinkekaart!

Saadaval 1 kuu, 3 kuu, 6 kuu, 12 kuu kinkekaardid.

Andke soovist teada meili teel le@le.ee või vormistage ost toimetuses: Posti 30, Haapsalu.

Kui soovite jõuda potentsiaalse kliendini, siis tutvustage oma tooteid või teenuseid Lääne Elu veebis sisuturundus-artikliga!

Küsige lisa aadressil reklaam@le.ee.

kooriyhing.ee

42. KOORIJUHTIDE JA MUUSIKAÕPETAJATE SUVESEMINAR HAAPSALUS
10.–14. AUGUSTIL 2026

Kontserdid Haapsalu Toomkirikus

Esmaspäeval,
10. augustil
kell 20

Hortus Musicus ja Aule Urb / Piletid 20/15€

Kolmapäeval,
12. augustil
kell 20

Eesti Rahvusmeeskoori kontsert "Pärt ja Tormis" / Piletid 20/15€

Neljapäeval,
13. augustil
kell 20

AASTA DIRIGENTIDE KONTSERT

Meeskoor Homme / dirigent Kuldar Schüts
Kammerkoor Avis Animi

dirigendid Leiu Ryland-Jones, Danny Zhizhong Xie / Piletid 15/10€

Piletid Piletitaskus
ja tund enne algust kohapeal

KASTANI METSA

Varajane kartul	kg	0,79
Eesti		
Eesti taluvõi	7,94/kg	1,19
150g		
Pühajärve toorvorstikesed	6,48/kg	2,59
Maks & Moorits, 400g		Tavahind 3,90
Broileri poolkoivad marinaadis	4,32/kg	2,59
Maks & Moorits, 600g		Tavahind 3,90
Klassikaline viiner	3,98/kg	1,99
Maks & Moorits, 500g		Tavahind 2,99
Lastevorst	4,99/kg	2,99
Rakvere, 600g		Tavahind 3,99
Kanapihvid	4,03/kg	1,29
Tallegg, 320g		Tavahind 1,79

Kastani Ostukeskus - Kuuse 28 / Metsa pood - Metsa 28

Võnnu Siili kohvik

07.08.2026
kell 19:00

08.08.2026
kell 11:00–16:00

Tere tulemast!